ɔs BPK: Slaggate en geleenthede in Landbou

ı: 10 September

ɔraak deur Gerrit van Rensburg, Minister van Landbou en Lan

ːkeling: Wes-Kaap.

ɘ vir die geleentheid om vandag hier by u as landbouers te kan wees. ɘk dat ek met u moet gesels oor die slaggate en geleenthede van Lar ɘk gaan nie vandag vir u vertel hoe om met rooibos te boer of hoe om ɾk nie, want niemand weet beter hoe om dit te doen as u nie.

daarom eerder in die algemeen gesels, en my perspektief as Ministe
ou en Landelike Ontwikkeling vir u gee. Hopelik sal dit in die prose
ige van u probleme aanspreek.

k dat in Landbou lê die geleenthede dikwels binne in die slaggate. Sor
e sien byvoorbeeld die nuwe Wes-Kaap premier, Hellen Zille se verho
lie nasionale President, Jacob Zuma as `n slaggat. Die onder-di
ergeveg wat in die media gewoed het sou u dalk onrustig gestem het c
ns van ons Provinsie binne die groter konteks van Suid Afrika en `r
ng.

wat nie in die media uitgekom het nie is die feit dat hierdie twee lei
de ‘speaking terms’ is. President Zuma luister na die Premier se opi
nale Legotla’s en het byvoorbeeld haar idees oor onderwys
tingsrede gebruik. Daar is dus `n geleentheid vir die Wes-Kaap
eeld te dien van wat gedoen kan word. Kom ons sien dus eerd
ntheid raak om `n positiewe verskil in Suid Afrika te maak.

k ook dat die nuwe nasionale Minister van Landbou, Tina Joemat-Petters
eentheid gesien moet word. Sy verstaan Landbou en werk hard. Sy is
ar Departement en amptenary uit te skud. Landbou aangeleenthede k

aandag op `n nasionale vlak. Ek wil nie voortydige verwagtings skep nie
wessie van tariewe vir sekere landbouprodukte; nuwe maniere
nervorming, en `n vars uitkyk op BEE word nou weer op Nasionale
r. Hou ook ingedagte dat sy deel van die Nasionale Uitvoerende Kom
die ANC is, en ek sien weer geleenthede vir ons as landbouers. `n Slag
as ons nie hierdie geleentheid om goeie verhoudings te bou gebruik nie.

nunikasie is dikwels `n slaggat wat eerder `n geleentheid kon gewee
nunikasie tussen verskillende staatsdepartemente kan dikwels as veel
s slaggate beskryf word. Soms eerder as swartgate in die ruimte.

eleentheid hier is dat die Wes-Kaap se premier dit nie gaan duld nie. Dit e belang vir landbou, aangesien die uitdagings wat u ervaar selde vc van een departement gebring kan word. Die Wes-Kaap se regering ga eeld stel van interdepartementele samewerking. Dit begin by unikasie op die hoogste vlak:

Bonginkosi Madikizela, Minister van Behuising, werk aan `n proj verkers en hul huisnood.

Alan Winde, Minister van Finansies, Ekonomiese Ontwikkeling en Toe

ılangs onder die vaandel van Wesgro `n Agri Business Eenheid geloo

R150 Miljoen se beleggings binne die eerste jaar inbring.

: reeds met Donald Grant, Minister van Onderwys gepraat oor die behou

aasskole.

ot my portefule is nou ook Landelike Ontwikkeling. Ons is besig om `r

eur aan te stel, en al die ander Departement het reeds ingekoop i

giese plan vir Landelike Ontwikkeling. Dit beteken dat ek vir Onde

sing, Gesondheid, Gemeenskapsveiligheid en al die ander gaan vra wa

e was tot hierdie projekte.

rneem dat u bedryf `n kommunikasie slaggat getref het in die proses

afiese Indikator vir Rooibostee te registreer. U word klaarblyklik rede

del rakende ou sondes van grond wat sonder permitte bewerk is. Ons

noet maak om Departement Omgewingsake se guns te wen ter wille v

. Julle situasie laat my dink aan `n voorval by Vleesbaai onlangs, w

ende rioolpyp die strand en see besoedel het. Maar Omgewingsake wil r

ıaf op die strand toelaat sodat dit reggemaak kan word nie. Hierdie mer

e geduld word nie.

mal intiem vertroud met die kosteknyptang in landbou. Produksiekoste s
oduksie nie ook styg nie word jy al stywer geknyp. Dit is verseker `n sl
eleentheid lê in nuwe tegnologie. Die Departement van Landbou sal c
ıde klompie jare meer fokus op die ontwikkeling van tegnologie en nav
spesifiek om hierdie probleem aan te spreek.

ıidige begroting maak slegs 16% van die totaal voorsiening hiervoor. I
raak in die volgende paar jaar. Ek dink dat grondhervorming en sosiale
kus weg van landbou geneem het die laaste ruk, en ek wil dit regstel.

egroting is onder druk, so ons gaan vir eers poog om dit wat ons reeds
te doen. So gaan ons ernstig kyk na die kwaliteit van ons voorligtingsdi
oorligters word ook eersdaags met nuwe tegnologie toegerus wat ons ir
el om hulle beter te bestuur.

atsverandering gaan baie aandag geniet. U weet ons provinsie is wate
gewasse wat ons verbou is uiters sensitief ten opsigte van klimaat. E

ˈugtebome en hul koue behoeftes, en u weet watter impak die weer

eit van `n wyn oesjaar kan hê. Die departement is reeds besig met nav

e effektiewe gebruik van besproeiingswater asook verbouiingstegnieke

bewerking, waar grondvog bewaar word.

et pas ons Human Capital Development Strategy bekend gemaak. Dit fol

verking tussen die Departement en alle ander rolspelers in die landbou

enslike kapitaal op te bou. Dit fokus ook op die Departement se pers

beter opgeleide amptenare sal ook beter diens aan u lewer.

landbouers, dit blyk dat die opleidingskollege by Elsenburg dalk in `n s

het. Daar was gerugte van swak standaarde en wanbestuur, en ek laat d

soek. Elsenburg moet as `n geleentheid gesien word; nie `n verleentheid

meer positiewe noot: Ek soek dringend studente vanuit minderbevoo

enskappe met wiskunde en wetenskap om in landbou te studeer. O

e en ek waarborg vir suksesvolle studente werk in die Departement

ig landbou ingenieurs, ekonome en veeartse. Daar sal beslis aandag

word om talentvolle jongmense te oortuig dat landbou `n

aangeleenheid kan wees.

ıit af: Die huidige moeilike ekonomiese tye raak ons almal. Maar wa

ɔu met ander sektore soos die boubedryf, finansies of vervaardiging ve

blyk dit behoudend te wees. Die eenvoudige waarheid is dat mense mo

g of die ekonomie op of af is. Landbou verskaf nog steed werk aan nag

)0 plaasarbeiders in die Wes-Kaap; dit verteenwoordig 40% van alle ui

ons provinsie. Soos advokaat Gesie van Deventer onlangs ges

ıeer dinge druk en jy moeg raak, moenie ophou loop nie; loop net stadige